

MÄTBARA NYHETER

En tidning
om energi
och miljö från

Infometric

**VARMVATTNET
NYCKELN FÖR
KUMLA BOSTÄDER**

**ELNÄTBOLAG VÄLJER
SMARTA MÄTARE**

**HUGE FASTIGHETER
RÄKNAR MED
SNABB EFFEKT**

**MÅLINRIKTAT AGERANDE
AV NICKLAS LIDSTRÖM**

Smart!

Så minskade Riksbyggens energichef **Kjell Berndtsson** energikostnaderna med 20 procent

Nytt från Infometric

Därför mäter
företaget trådlöst

IMD – FÖR PLANBOKEN OCH MILJÖN

Bästa läsare!

Hjärtligt välkommen till Mätbara nyheter – Infometrics tidning om energi och miljö. För oss är det just den här kombinationen, energi och miljö, som gör vårt jobb så roligt och ja, kanske rent av viktigt. IMD, Individuell Energimätning och Debitering, öppnar nämligen för besparingar inom två områden.

1. I plånboken. Genom att mäta energiförbrukningen förändrar vi våra konsumtionsvanor, vi förbrukar mindre energi och

”Det är kombinationen som gör vårt jobb roligt – och viktigt.”

kostnaden sjunker. Den förbrukningskostnad som är kvar kan sedan fördelas på ett rättvisare sätt mellan olika lägenhetsinnehavare. Detta vinner både fastighetsägare och slutkonsumenter på i längden.

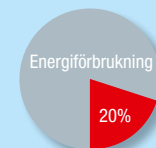
2. På miljön. Varje form av energiproduktion har effekter på miljön, och en minskad energiförbrukning innebär också att vi hushåller bättre med jordens resurser. Att göra det vi kan för att efterlämna en miljö som är så oskadd som möjligt ser vi på Infometric som en viktig ledstjärna i vårt arbete.

Med det sagt vill jag än en gång välkomna dig till vår tidning. Jag tror och hoppas att du ska finna den intressant.

Mikael Fridén,
 vice vd Infometric

Innehåll

s.3 Trådlöst med ny radiolösning

s.4 Sänkta energikostnader med individuell mätning

s.5 Varmvatten nyckeln för Kumla Bostäder

s.6 Infometric växer så det knakar

s.8 Nicklas Lidström värnar om miljön

Mk10A med utökad lagringskapacitet.

Foto: Isaacphoto

Elnätbolag mäter smart

Nu står elnätbolagen väl rustade för att klara den automatiska elmätaravläsningen i hushållen. Däremot stundar flera andra utmaningar.

Det har varit några bråda år för elnätbolagen i samband med uppdateringen av mätsystem för att klara de förändrade lagkraven. Mätsystemen har uppdaterats för att kunna avläsa hushållens elmätare per automatik varje månad.

Infometric har sedan 2005 levererat över 50 000 elmätare av typerna Mk10 och Mk6 till elnätbolagen och hushållen. Produkterna kommer från elmätartillverkaren EDMI, som Infometric är generalagent för.

I dag har elnätbolagen bra mätsystem för hushållen som håller i många år framöver. Nu behöver systemen förbättras för elnätbolagens större företagskunder och industrier. Den nya tekniken genererar mer kostnadseffektiva lösningar och som också personalmässigt är mindre resurskrävande, säger Klas Hylander, elnätbolagsansvarig på Infometric.

Fortum Distribution, som är en av Infometrics kunder, har installerat en stor mängd smarta elmä-

tare av typerna Mk10 och Mk6/ Mk6E för sina större kunder runt om i Sverige. Alla dessa mätpunkter fjärravläsas med system från Rejlers Energijämsör.

Det växande intresset för miljö gör att allt fler elnätbolag satsar på vindkraftverk, något som också innebär fler elmätarinvesteringar, konstaterar Klas Hylander.

Allt fler elnätbolag investerar i vindkraft. De behöver också smarta elmätare, säger han.

En annan växande marknad är installation av smarta elmätare i elnätbolagens nätstationer. Därigenom får elnätbolagen bättre kontroll på elnätets kvalitet. Tekniska Verken i Linköping ska exempelvis installera Mk10A under hösten 2010.

Elmätarnyheter

Mk10A har utökad lagringskapacitet av mätvärden och annan information. Dessutom hanterar elmätaren kommunikation via RS485 förutom GSM/GPRS, vilket bidrar till lägre kommunikationskostnad.

Mk10E kombinerar Mk6 mätarnas noggrannhet med Mk10A:ns funktionalitet. Elmätaren är konstruerad för noggrannare mätningar i lågspänningsnätet samt för specialmätningar i högspänningsnätet. Mk10E har samma funktioner som Mk10A och har utökad elkvalitetsmätning samt övertonsmätning.

NERÅT, NERÅT, NERÅT

Spara både pengar och miljö

Individuell mätning kan kapa energikostnaden med 10–30 procent. Det konstateras i en rapport som Boverket initierat.

Antalet installationer av individuella mätsystemen vid flerbostadshus ökar i Sverige. Skälen till detta är flera, konstaterar Thomas Sandberg vid KTH och medförfattare till rapporten "Individuell mätning och debitering i flerbostadshus".

Jag tror att hyresgäster i allt högre utsträckning vill kunna påverka boendesituationen och därmed också hyran. Samtidigt har tekniken för mätningen blivit mycket bättre, säger Thomas Sandberg.

Rapporten konstaterar att ett införande av individuell mätning i flerbostadshus i Sverige skulle minska förbrukning av varmvatten med 15-30 procent samt av värme med 10-20 procent.

Syftet med Boverkets rapport, som är en del av regeringens energieffektiviseringsutredning, är att föreslå möjliga åtgärder för att sänka landets energiförbrukning. Rapportens rekommendationer är bland annat att införa krav på individuell mätning för varmvatten i både nybyggda och befintliga flerbostadshus.

Flera andra undersökningar har genomförts, som exempelvis statens offentliga utredning (SOU 2008:110). Där föreslås att krav på individuell mätning av varmvatten ska införas vid ny- och ombyggnad av byggnader som rymmer bostäder.

-15-30%

Trådlöst med ny radiolösning

Sedan en tid tillbaka har Infometric kompletterat sina energimätarsystem med radiokommunikation.

Detta förenklar installationen i befintliga fastigheter där tråddragning är kostsamt. Radiokommunikationen följer standard för Wireless M-bus kommunikation och är integrerad i Infometrics insamlingssystem med konzentrorer och terminaler.

Fördelen är att radiolösningen inte är bunden till en viss leverantörs mätare.

Senaste nytt från Infometric

Antalet installationer av individuella energimätningssystem ökar. Infometric har bland annat skrivit nya avtal med HBV och HSB.

HBV Infometric har skrivit ett nytt ramavtal med HBV (Hus Byggnad Varor). Det innebär att 300 bostadsföretag med 870 000 lägenheter har möjlighet att kostnadseffektivt införa individuell mätning.

Riksbyggen har ett samarbetsavtal med Infometric. Riksbyggen är ett kooperativt företag som utvecklar attraktiva boendemiljöer. Riksbyggen är samtidigt en av Sveriges största fastighetsförvaltare, med bostadsrättsföreningar och kommersiella och offentliga fastighetsägare som kunder.

Infometric har skrivit ett ramavtal med HSB. Därmed blir det enklare för HSB-föreningar att införa individuell mätning och direkt få förbrukningskostnaderna på hyresavin. HSB är en medlemsägt, kooperativ organisation som arbetar med bostadsbyggande och förvaltning som kunder.

Infometric har även ett nytt samarbetsavtal med SBC – Sveriges BostadsrättsCentrum. SBC skapar och förvaltar värden för bostadsrättsföreningar, bostadsrättsägare och bostadsparare. Tack vare avtalet kan ett av dessa värden nu vara effektivt energimätning.

Alla vinner på individuell mätning, menar Riksbyggens energichef Kjell Berndtsson.

RAPPORTERING VARJE DYGN

Systemet mäter kall- och varmvattenförbrukningen, där en givare finns i badrummet. Rapporteringen sker dygnsvis automatiskt via GPRS eller bredband. På sikt vill Riksbyggen få mätvärden med högre upplösning, detta för att kunna effektoptimera förbrukningstopparna. Genom att till exempel strypa värmen till radiatorerna under en timme vid de tillfällen när varmvattenförbrukningen är extra hög, kan bostadsrättsföreningarna förhandla sig till lägre fasta avgifter för fjärrvärmelieferanser.

VARMVATTNET NYCKELN FÖR KUMLA BOSTÄDER

När Kumla Bostäder bestämde sig för att minska den totala energiförbrukningen för hela fastighetsbeståndet blev individuell mätning av varmvattenförbrukningen en viktig ingrediens.

Text Peter Fredriksson

Om drygt ett år ska samtliga av Kumla Bostäders 2 000 hyreslägenheter ha fått en individuell mätning av varmvattenförbrukningen.

Just nu genomförs den första etappen som även omfattar installation av referensgivare för lägenhetstemperaturen.

– All tidigare erfarenhet visar att lägenhetsinnehavarna drar ned på förbrukningen av varmvatten när de får svart på vitt vad det kostar. En minskad

varmvattenförbrukning gör även att kallvattenförbrukningen minskar, säger Lars Elvermark som är projektledare för energibesparingsåtgärderna.

Lars Elvermark

Den första etappen omfattar cirka 600 lägenheter som inom kort kommer att få hyresaviser med den faktiska varmvattenförbrukningen specificerad. Samtliga hyresgäster kommer även att få möjlighet att själva se förbrukningen via en egen inloggningsida.

Även om det är en stor investering räknar Lars Elvermark med en payoff-tid på cirka åtta år för hela projektet, vilket blir möjligt tack vare de stora besparingarna.

EGEN MÄTTERMINAL I CENTRUM

Varje lägenhet får en egen mätterminal där varmvattenförbrukningen registreras. Kumla Bostäder räknar med att åtgärden ska minska förbrukningen med runt 20 procent. Kumla Bostäder har valt till en referensgivare som mäter temperaturen i varje lägenhet, för att på så sätt kunna finjustera uppvärmningssystemet så att alla lägenheter ska få 22 grader. Däremot sker ingen individuell debitering av uppvärmningen i respektive lägenhet.

HUGE FASTIGHETER RÄKNAR MED SNABB EFFEKT

Kollektiv elmätning gör att elförbrukningen skenar. Därför inför Huge Fastigheter individuell elmätning för alla lägenheter från och med årsskiftet. Enligt driftchef **Lars Heino-**nen ska effekten ses omgående.

Text Peter Fredriksson

Av fastighetsbolagets 9 200 lägenheter har 2 300 tidigare inte haft några egna elmätare. Istället har den totala förbrukningen delats av hyresgästkollektivet, vilket gjort att det saknats incitament för de boende att spara el.

När Huge Fastigheter bestämde sig för att införa individuell mätning valde man Infometrics system eftersom det blev billigare än att låta det lokala elverket sätta upp egna elmätare.

– Huge Fastigheter kommer fortfarande att stå för abonnemang och sedan sälja elen till våra hyresgäster. Det här gör att dessa får ett lägre elpris än om de haft egna abonnemang, säger Lars Heino-

Lars Heino

nen som tror att man redan i januari kommer att se en 20-procentig nedgång. Den främsta anledningen till att han tror att det går att spara så pass mycket är att bostadsområdena har inglasade balkonger där flera av hyresgästerna satt in infravärme. I och med att man får en månatlig debitering av den faktiska elförbrukningen kommer

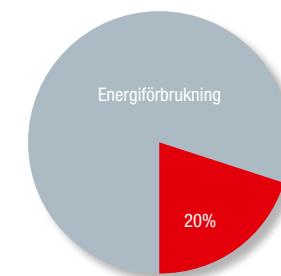
många att snåla in på uppvärmningen av balkongerna.

– Med en vanlig LCC beräkning så har vi igen investeringen på 4,2 år, säger han och tillägger att hyresgästerna kan följa sin förbrukning direkt på elmätaren eller via lägenhetens hemsida på webben.

I samband med installationen har Huge Fastigheter även förberett för framtida mätning av varmvattenförbrukningen, som sannolikt kommer att bli nästa åtgärd.

INFOMETRIC SÄKRAR INFORMATIONEN

Huge Fastigheter installerar de individuella elmätarna i respektive lägenhets hall. Rapporteringen sker sedan via elnätet och bredband till Infometric som säkerställer mätvärdena. Dessa skickas sedan till Huge Fastigheters hyresdebiteringssystem. Hyresgästen betalar sin faktiska elförbrukning med en månads eftersläpning. Huge mäter också temperaturen i varje lägenhet trådlöst med M-bus radio för att kunna justera sitt totala värmesystem och hålla koll på att varje lägenhet har rätt temperaturområde.

Genom att sänka snittförbrukningen av el och varmvatten med 20 procent sparar den genomsnittliga lägenhetsinnehavaren runt 1 500 kronor per år.

ENERGICHEFENS SMARTA DRAG

– RIKSBYGGEN SÄNKTE FÖRBRUKNINGEN MED 20 PROCENT

Riksbyggen storsatsar på individuell mätning av el, varmvatten och kallvatten. I dag använder sig 5 000 bostäder av Infometrics system. Men på sikt kommer betydligt fler av de 220 000 lägenheterna att få individuell mätning.

– Det handlar inte bara om rättvisa. Systemet minskar även kostnaderna för bostadsrättsföreningarna och bostadsrättsinnehavarna, säger **Kjell Berndtsson** som är energichef på Riksbyggens huvudkontor.

Text Peter Fredriksson Foto Mats Håkansson

Kjell Berndtsson menar att den främsta anledningen till att Riksbyggen började titta på individuell mätning av varm- och kallvattenförbrukning var att det fanns ett uttalat önskemål från bostadsrättsinnehavarna.

– Många menade att det fanns en djup orättvisa i att de inte själva kunde påverka kostnaderna för förbrukningen. Det här blir extra tydligt i föreningar där det finns både stora barnfamiljer likväl som ensamstående pensionärer, säger han och tillägger att när Riksbyggen scannade av mark-

naden fann man ett mycket stort spektrum av leverantörer.

Att man slutligen valde Infometric berodde dels på att företaget har en bred erfarenhet av större entreprenader, vilket är en viktig del i processen. Men sen fanns det även en bra teknisk plattform med beprövade lösningar som passade för Riksbyggens skiftande behov.

De bostadsrättsföreningar som Riksbyggen förvaltar äger både stora och små flerfamiljshus och fristående radhus. I dagsläget har ungefär en tiondel av

”Vi vet av erfarenhet att det inte är bra med fasta månadsavgifter där både el och vatten ingår

Infometric

"TITTA - NU VÄXER VI ÄNNU MER!"

Tack vare entreprenörsanda och svensktillverkade produkter i världsklass har Infometric etablerat sig på marknaden för energimätning.

Text Fredrik Arvidsson Foto Mats Håkansson

Det är bråda dagar för Infometric och företagets vice vd Mikael Fridén. Ena dagen ska bolaget rekrytera en erfaren webbutvecklare som helst kan börja omgående. Nästa dag ska man hitta en säljare för att förstärka företagets befintliga styrka i Stockholm.

– Det känns som om vi anställer folk mest hela tiden nu, skämtar Mikael Fridén. Situationen är symptomatisk för ett företag i medvind. Går försäljningen bra ökar det trycket på drift och support som ska ta hand om de nya kunderna. Samtidigt får företaget bra pr, och ju mer företaget syns, desto mer blir det i förlängningen att göra för företagets utvecklingsdel. Allt hänger ihop.

Under åren har Infometric utvecklats från att vara en branschpionjär inom ett okänt område till ett etablerat alternativ på en numera stekhet marknad. När företaget startade 1995 var det knappt någon i det här landet som hade hört talas om energimätning – och ännu färre som förstod vad det skulle vara bra för. I dag är läget annorlunda.

Med 90-talets låga energipriser saknades incitament för att ha kontroll över elförbrukningen. Men efter de senaste årens pris-

utveckling har energimätning blivit en fråga i tiden. Den ökade medvetenheten om klimatfrågan är en annan faktor som har bidragit till att ge branschen uppmärksamhet.

För Infometric har reaktionen inte låtit vänta på sig. Antalet kunder har stadigt ökat, och

Infometric har hittills installerat över 80 000 mätare till elnätsbolag och fastighetsägare runt om i landet. Med sina nu dryga 15 år

i branschen kan Infometric också kalla sig ett av de äldsta företagen i den unga energimätningensbranschen.

Att de egenproducerade produkterna, det som utgör själva hjärtat i måtanläggningen, dessutom både är utvecklade och tillverkade i Sverige ser Mikael Fridén som en självklarhet.

– Det gör att hela vårt system är anpassat efter svenska förhållanden. Vi vet av erfarenhet att svensken vill ha det på ett speciellt sätt, och det kan vi ta hänsyn till när vi utformar systemen. Dessutom måste jag säga att det känns bra i hjärtat att kunna hjälpa till att skapa arbetstillfällen här hemma, säger Mikael Fridén innan han måste hasta vidare.

Det är dags att välkomna ännu en ny medarbetare till företaget.

Utveckling

Det här är företagets kreativa hjärta. Infometrics utvecklingsteam består av datatekniker som arbetar med att webbanpassa systemen för energimätning så att mätvärden och annan information blir tillgänglig på nätet. Utvecklarna har alla mycket god IT-erfarenhet och ett genuint intresse för webbutveckling och teknik.

Marknad & försäljning

Ingen produkt eller tjänst säljer sig själv. Infometrics marknads- och försäljningsavdelning har en tät kontakt med landets runt 150 elnätsbolag, men också fastighetsägare av olika slag – allt från små bostadsrättsföreningar till jättar som Riksbanken och HSB. Försäljningen handlar i allt större utsträckning om helhetstjänster (övervakning, support etc) och mindre om "bara" produkter i form av mätare och programvara.

Drift & support

Supporten är den trygga hand som Infometric sträcker ut till företagets kunder. I takt med att Infometric har utvecklats från en produktleverantör till allt i dag vara mer av ett tjänsteföretag, har Infometrics ansvar för insamling och övervakning av systemen ökat. Som kund kan du alltid kontakta supporten om du behöver vägledning när det gäller system eller produkter.

Ekonomi

Koll på siffrorna är ett måste för ett aktiebolag. Infometrics ekonomiavdelning sköter den löpande bokföringen, hanterar löner och ansvarar för leverantörs- och kundreskontra. Avdelningen ansvarar också för inköp från leverantörer, både i Sverige och utomlands.

DET HÄR ÄR INFOMETRIC

Antal anställda: 15

Startår: 1995

Det här gör företaget: Infometrics system möjliggör en effektiv energibesparing och lägre driftkostnader. Systemet mäter och rapporterar automatiskt energiförbrukning av el, vatten, gas och temperaturer. Alla olika mätvärden kan behandlas parallellt. Systemet kan användas fristående eller integreras med befintligt IT-system. Mätvärden kan enkelt exporteras till befintliga administrativa system för t.ex. fakturering, eller genom systemkoppling direkt mot webservice. Kunden kan se sina mätvärden på Infometrics hemsida, antingen anpassat för den fastighetsansvarige eller för den enskilde lägenhetsinnehavaren.

Nicklas Lidström har vunnit både VM (1991) och OS (2006) i den svenska landslagsdressen.

Sedan 2007 är hockeyproffset **Nicklas Lidström** engagerad i Infometrics verksamhet. En tydlig miljöprofil och en marknad med potential fick honom att bli aktieägare i företaget.

Han är känd som en av Sveriges bästa ishockeyspelare genom tiderna. Under hela sin NHL-karriär har han spelat för det klassiska stjärnlaget Detroit Red Wings, där han även varit kapten under många år. Vad färre känner till är att Nicklas Lidström också är aktieägare i Infometric.

– Det här är en bra investering och jag tror att det här med energimätning har potential att nå en betydligt större marknad framöver. Dessutom har verksamheten en tydlig miljöprägel som jag gillar, säger Nicklas Lidström.

På telefon från huset i Detroit berättar han att hans miljömedvetenhet har ökat de senaste åren.

– Vi diskuterar dessa frågor på ett helt annat sätt i dag. Det gäller inte minst allt som skrivs i massmedia, konstaterar han.

Du tillbringar mycket tid i både Nordamerika och Sverige. Har du märkt någon skillnad när det gäller synen på miljön?

– Frågorna debatteras även här i USA, men inte alls på samma nivå som i Sverige. Det gäller allt från sophantering till avgasutsläpp från bilar, säger han.

Och även om Nicklas Lidström engagerar sig i såväl miljöfrågor som Infometric är det trots allt den egna familjen och ishockeyn som dominerar hans tillvaro. Och kapten Lidström har stora förhoppningar på vad Detroit Red Wings ska kunna uträtta på isen. Målet är självklart att lyfta Stanley Cup-bucklan i slutet på säsongen.

Detroit kallas ibland för "Svensk-laget" då flera spelare kommer från just Sverige. Något som är en fördel, anser Lidström.

– Vi reser en del i jobbet och då kan det vara bra att stötta varandra lite extra.

Nicklas Lidström har rönt stora framgångar på isen, bland annat har han vunnit flera Stanley Cup, fått flera personliga priser och tillhör den lilla skara av spelare som gjort över 1 000 poäng under sin karriär i Nordamerika. Med alla de framgångar som han har haft på rinken skulle man kunna tro att motivationen naggas i kanten. Men icke.

– Jag har ju världens bästa jobb, konstaterar Nicklas krasst.

”Det här är en bra investering och jag tror att det här med energimätning har potential att nå en betydligt större marknad framöver.”

Text Hans Strömberg Foto Aftonbladet bild

EN MÄSTARE I RAMPLJUSET

Därför tror Nicklas Lidström på energimätning

